

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบย่อยอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก The Development of Learning Achievement on Digestive System Topic of High School Grade 11 Students Using Inquiry-Based Teaching (5Es) and Multimedia, Chaturaphak Phiman Ratchadapisek School

พิมนภา เวฬุวนารักษ์ 1 โชติกา ธรรมวิเศษ 2 กรรณิการ์ ทองดอนเปรียง 3 E-mail: chotikathamviset@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบ สืบเสาะหา ความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วย สื่อประสมจำนวน 10 แผน หาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ที่สอนในรายวิชาชีววิทยาหรือวิทยาศาสตร์ คุณภาพ ระดับความเหมาะมากที่สุด ($\overline{\mathbf{X}}$ = 5.00) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อมีค่าความเที่ยง (IOC \geq 0.6-1.00) การ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อ ประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.37/79.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 70/70
- 2. เปรียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วย สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า มีผู้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 คน คิดเป็น 80 %

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ สื่อประสม

Abstract

The objectives of the research were 1) to develop learning management plans of the subject's digestive system for grade 11 students using the 5Es of Inquiry-Based Learning method with multimedia with efficiency according to the criteria 70/70 and 2) to compare the learning achievement of the subject's digestive system using the 5Es of Inquiry-Based Learning method with 70% criteria. The sample groups are 35 students in class 5/5 of Chaturaphak Phiman Ratchadaphisek school, who were obtained by using a specific random sampling method. The research instruments were 10 Inquiry-Based learning management plans, which were evaluated by three experts in biology education with the appropriateness quality ($\overline{X} = 5.00$). The achievement test consists of 30 questions with accuracy (IOC \geq 0.6-1.00), which were analyzed by mean, standard deviation, and percentage.

¹ นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาชีววิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566

The results showed that:

- 1. The efficiency of the developed learning management plans of the subject's digestive system for grade 11 students using the 5Es of Inquiry-Based Learning method with multimedia was 83.37/79.70, that higher than the 70/70 benchmark.
- 2. The comparative of grade 11 students' achievement of the subject's digestive system by using the 5Es of Inquiry-Based Learning method with multimedia with 70 percent criteria, there are 28 students pass (80%).

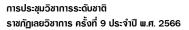
Keywords: learning achievement, inquiry-based teaching (5Es), multimedia

ความเป็นมาของปัญหา

ในการจัดการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันต้องเป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณา การกับเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ต่างๆ ที่ใกล้ตัวกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทาง วิทยาศาสตร์ได้ง่าย อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ ทั้งกระบวนการ ความรู้ การสังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลอง การจัดการเรียนรู้จึงมีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อที่ผู้เรียนจะได้นำ ผลที่ได้จากการเรียนรู้มาจัดระบบเป็นหลักการ แนวคิด และองค์ความรู้ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจขอบเขตของธรรมชาติของวิชา วิทยาศาสตร์และข้อจำกัดในการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ รวมถึงมีทักษะที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าและคิดค้นทางเทคโนโลยี พัฒนา กระบวน การคิดและจินตนาการ ความสามารถในการแก้ปัญหา และการจัดการทักษะในการสื่อสาร มีความสามารถในการตัดสินใจ และผู้เรียนเป็นผู้ที่มีจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็น เป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในยุกปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อประสมในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อประสมสามารถตอบโจทย์ให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะการใช้สื่อ สามารถออกแบบให้สื่อมีความสมบูรณ์ในตัวทั้งด้านเนื้อหา ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง โดยอาศัยศักยภาพของคอมพิวเตอร์ใน การนำเสนอ สอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ (perception) ของผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนจะแปลความหมาย ของข้อมูลได้ดีหากผู้เรียนได้สิ่งเร้าที่ผ่านทั้ง หู ตา จมูก ลิ้น และการสัมผัส เรียกว่า อวัยวะสัมผัสทั้ง 5 เมื่อผู้เรียนรับรู้ได้ดีจะช่วยให้เด็ก เกิดการเรียนรู้ได้ดีรวมถึงส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียน และจดจำเนื่อหาได้ดีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้น (สุนันทา ยินดีรมย์, บุญเรือง ศรีเหรัญ และชาตรี เกิดธรรม, 2557)

โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษกเป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาชีววิทยาโดยใช้สื่อที่เป็นเอกสารใบความรู้ประกอบ และมีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคนิค ปฏิบัติการ ตามเครื่องมืออุปกรณ์ของโรงเรียน และใช้วิธีบรรยายในส่วนของเนื้อหาบางส่วน พบว่าการใช้สื่อดังกล่าวกระตุ้นให้ผู้เรียน สนใจ ตั้งใจเรียน ตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายค่อนข้างน้อย ดังนั้นหากมีสื่อการสอนที่น่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนสนใจในเนื้อหามากขึ้น อีกทั้งหากมีสื่อที่เป็นเทคโนโลยีซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนใช้อย่างประจำ เช่น โทรศัพท์มือถือ นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และท้อแท้ในการเรียน รวมถึงการ ใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้นทำให้ผู้เรียนสนุกและสื่อมีความน่าสนใจ จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น สื่อการสอนนั้นเปรียบเสมือนทางลัดให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ และบรรลุวัตถุประสงค์ทาง การเรียนได้เร็วขึ้น ผู้เรียนจะสามารถเข้าใจลึกซึ้งและจัดกิจกรรมด้วย สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน มากขึ้น สนุกกับการเรียน และเกิด ความกระตือรือรันในการเรียน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำสื่อประสมมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ชีววิทยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้สูงขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลดีต่อการ พัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70
- 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre – Experimental Research) โดยได้ดำเนินการทดลองตามแบบการ วิจัยกลุ่มเดียว (One Group Pretest – Posttest Design) (ไพศาล วรคำ, 2559: 142)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 315 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษกจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ระบบย่อยอาหาร รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน รวม 15 ชั่วโมง มีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีศึกษาและวิเคราะห์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) จากนั้นศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวทางการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ศึกษาสาระการเรียนรู้ การจัดเวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิเคราะห์และ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560) ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณานำมาปรับปรุงแก้ไขและการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยประเมินความเหมาะสมจาก ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{\mathbf{X}}$ =5.00)
- 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ระบบย่อยอาหารเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีการสร้างแบบทดสอบจากการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบและวิเคราะห์ จากเนื้อหาสาระที่จะใช้สำหรับสร้างแบบทดสอบจากนั้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจากนั้นหาคุณภาพโดยหาค่า IOC ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำแบบทดสอบไปใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน รัชดาภิเษก อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 35 คน ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองจำนวน 15 ชั่วโมง ระยะเวลาใน การทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ก่อนการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่อง การย่อยอาหาร ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 ผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ บทบาทของนักเรียน วิธีการประเมินผลของการเรียนรู้ จากนั้นทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- 4.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยทำการสอนจำนวน 5 สัปดาห์ จำนวน 10 แผน รวม 15 ชั่วโมง
- 4.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ร่วมกับการใช้สื่อประสม เรื่อง การย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตรวจให้คะแนนและเก็บ คะแนนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 70/70

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่องระบบย่อยอาหาร ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 70/70

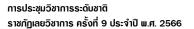
คะแนน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	
คะแนนระหว่างเรียน (E ₁)	50	41.68	83.37	
คะแนนหลังเรียน (E ₂)	30	23.91	79.70	
E ₁ /E ₂	83.37/79.70			

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 83.37 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 79.70 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (E_3) ด้วยสื่อประสม เรื่องระบบย่อยอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 83.37/79.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้ การเรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน-หลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบย่อยอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

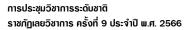
	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			ผลต่าง		เกณฑ์ร้อยละ 70		
นักเรียนคนที่	(คะแนนเต็ม 30 คะแนน)							
	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	7	23.33	20	66.67	13	43.33		✓
2	13	43.33	26	86.67	13	43.33	✓	
3	11	36.67	27	90.00	16	53.33	✓	
4	13	43.33	23	76.67	10	33.33	✓	
5	9	30.00	22	73.33	13	43.33	✓	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)			ผลต่าง		เกณฑ์ร้อยละ 70		
								ก่อนเรียน
	6	9	30.00	22	73.33	13	43.33	✓
7	10	33.33	20	66.67	10	33.33		✓
8	10	33.33	26	86.67	16	53.33	✓	
9	5	16.67	20	66.67	15	50.00		✓
10	11	36.67	25	83.33	14	46.67	✓	
11	13	43.33	26	86.67	13	43.33	✓	
12	11	36.67	25	83.33	14	46.67	✓	
13	12	40.00	27	90.00	15	50.00	✓	
14	13	43.33	22	73.33	9	30.00	✓	
15	10	33.33	21	70.00	11	36.67	✓	
16	11	36.67	20	66.67	9	30.00		✓
17	10	33.33	21	70.00	11	36.67	✓	
18	12	40.00	23	76.67	11	36.67	✓	
19	13	43.33	26	86.67	13	43.33	✓	
20	5	16.67	22	73.33	17	56.67	✓	
21	8	26.67	24	80.00	16	53.33	✓	
22	14	46.67	28	93.33	14	46.67	✓	
23	5	16.67	23	76.67	18	60.00	✓	
24	8	26.67	24	80.00	16	53.33	✓	
25	12	40.00	25	83.33	13	43.33	✓	
26	11	36.67	27	90.00	16	53.33	✓	
27	14	46.67	26	86.67	12	40.00	✓	
28	11	36.67	25	83.33	14	46.67	✓	
29	10	33.33	24	80.00	14	46.67	✓	
30	8	26.67	19	63.33	11	36.67		✓
31	10	33.33	20	66.67	10	33.33		✓
32	13	43.33	29	96.67	16	53.33	✓	
33	12	40.00	25	83.33	13	43.33	✓	
34	15	50.00	28	93.33	13	43.33	✓	
35	11	36.67	26	86.67	15	50.00	✓	
รวม	370.00	1,233.33	837.00	2,790.00	467.00	1,556.67	28	7
ค่าเฉลี่ย	10.57 (35.23%)		23.91 (79.70%)					
S.D	2.55		2.	74				

จากตารางที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 10.57 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 23.91 และเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 มีผู้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 คน (80%) และมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 7 คน (20%)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาชีววิทยา เรื่องระบบย่อยอาหาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 พบว่า ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ E_1/E_2 เท่ากับ 70/70 จากผลการวิจัย พบว่า ผลที่ได้จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ระหว่างการจัดการเรียนรู้มีค่า 83.37 และผลที่ได้จากแบบทดสอบ หลังเรียนเท่ากับ 79.70 สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 เรื่องระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.37/79.70 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่องระบบย่อย อาหาร มีการใช้สื่อภาพนิ่ง สื่อภาพเคลื่อนไหว หรืออุปกรณ์เพื่อแสดงภาพอวัยวะภายในระบบอาหารและการทำงานของระบบย่อย อาหาร ที่น่าสนใจกระตุ้นให้นักเรียนเกิดคำถาม จากนั้นใช้สื่ออุปกรณ์การทดลองเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติการทดลองจริงร่วมกับสื่อ ภาพเคลื่อนไหวหรือสื่อแผนภาพในการอธิบายรูปและสื่อสารสิ่งที่สังเกตได้จากการทำกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนมีความอยากรู้ สืบค้น ข้อมูลด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงไปยังคำอธิบายทางวิทยาศาสตร์ เกิดความสนุกสนานในการทำงาน และใช้เกมเพื่อทบทวนรวมถึง เพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียนร่วมกันกับการจัดการเรียนดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้อง เบญจมาภรณ์ อินทร์โสม (2558) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเคมีที่เป็นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตด้วยวัฏจักรการ เรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น โดยชุดการสอนแบบสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยพบว่า ชุดการสอนแบบสื่อประสม มีประสิทธิภาพ 86.69/75.11 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอนแบบสื่อประสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32)

ทั้งนี้ การที่ปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากมีกิจกรรมมีการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อประสมซึ่งเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ หลากหลายทำให้ผู้เรียนได้ได้ลงมือปฏิบัติได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนตลอดเวลาการได้ลงมือปฏิบัติทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มากกว่าการนั่งฟังแบบบรรยาย ประกอบกับด้วยผู้เรียนมีความสนใจและการรับรู้เรื่องของเทคโนโลยีได้ดีทำให้การจัดกิจกรรมที่มีสื่อ ประสมจึงเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีเสาะแสวงหาความรู้ อีกทั้งในวัยนี้เป็นวัยที่เขาต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกิจกรรมได้มีการฝึกให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้โดยการค้นคว้าด้วยตนเองจึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและได้แสดงความคิดเห็นอย่าง เต็มที่จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม อีก ทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบเกิดจากการนำสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาชีววิทยามาวิเคราะห์และวางแผนใน การออกแบบทำให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและช่วยพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริงสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการที่เน้น ให้การออกแบบสื่อการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงธรรมชาติแต่ละช่วงวัยของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ผู้เรียนในวัยต่างๆ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 35 คน มีผู้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 คน (80%) และได้ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน เท่ากับ 10.57 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.23 และได้คะแนนเฉลี่ย

หลังเรียนเท่ากับ 23.91 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.70 ซึ่งหลังเรียนนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ร้อยละ 68.66 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สหรัฐ ยกย่อง และ เอกรัตน์ ทานาค (2558) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ เจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้สื่อประสม พบว่า แนวปฏิบัติที่ดีของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้สื่อประสมเรื่องแสงและการมองเห็น คือ ใช้สื่อ ภาพนิ่งหรืออุปกรณ์เพื่อแสดงปรากฏการณ์ของแสงที่น่าประหลาดใจกระตุ้นให้นักเรียนเกิดคำถาม จากนั้นใช้สื่ออุปกรณ์เพื่อให้นักเรียน ปฏิบัติการทดลองจริงร่วมกับสื่อภาพเคลื่อนไหวหรือสื่อแผนภาพในการอธิบายรูปและสื่อสารสิ่งที่สังเกตได้จากการทำกิจกรมเชื่อมโยง ไปยังคำอธิบายทางวิทยาศาสตร์และใช้เกมเพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ฝานเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไปทุกเนื้อหา เนื้อหาที่มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ การเกิดภาพจากกระจกผิวโค้ง ร้อยละ 67 นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีเจตคติหลังเรียน (ร้อยละ 71 อยู่ในระดับสูง) สูงกว่าก่อนเรียน (ร้อยละ 38 อยู่ในระดับต่ำ) สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ หล้าสิงห์. (2558) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบ ประสาทและอวัยวะรับความรู้สึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 หลังเรียนสู่งกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้นจากการวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่าการที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มสูงขึ้นภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสมกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติประกอบกับการได้เห็นสื่อที่เป็น รูปธรรมโดยเฉพาะในเรื่องของระบบย่อยอาหารที่ผู้เรียนข้าใจมากขึ้นกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียวสอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้ของมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เนื่องจากการการรับรู้ที่ดีคือการที่ผู้เรียนได้รับสิ่งเร้าที่ผ่านอวัยวะสัมผัส คือ หู ตา จมูก ลิ้น และการสัมผัส ซึ่งกิจกรรมที่ออกแบบนอกจากให้ผู้เรียนได้เห็นได้ยินแล้วยังได้ลงมือปฏิบัติซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น นอกจากนี้จากการขั้นการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5ES) มีขั้นขยายความรู้ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตทำให้ผู้เรียนจดจำได้ดีและเกิดเป็นความจำระยะยาว (long term-memory) ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้ผู้สำเร็จทางการเรียนรู้สูงขึ้น อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ยังพบว่ามีจำนวน 7 คน (20%) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าระหว่างการจัดกิจกรรมอาจมีนักเรียนบางคนที่ต้องอาศัยการดูแลและได้รับการใส่ใจมากเป็นพิเศษจากผู้วิจัยถึงแม้ว่ากิจกรรมจะเน้นให้นักเรียนได้ ลงมือปฏิบัติก็ตามและอาจเป็นไปได้ว่าในช่วงจัดกิจกรรมเป็นช่วงที่มีการระบาดของโควิดทำให้นักเรียนบางคนมีความกังวลซึ่งอาจส่งผล ต่อการทำข้อสอบของนักเรียน แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์ยังพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ซึ่งมีร้อยละความกัววหน้าที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นจากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำเสนอใน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้เห็นปัญหาของนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อนำมาเป็น แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสมเป็นการที่ให้ผู้เรียนสืบเสาะหาความรู้ด้วย ตนเองโดยอาศัยทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการใช้สื่อประสมที่ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้และเข้าใจเนื้อหาทางชีววิทยา เรื่องระบบย่อยอาหารมากขึ้นจากการที่ได้รับรู้จากสื่อที่เป็นรูปธรรมประกอบกับการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองไม่ใช่แค่เพียงฟังบรรยายเพียงอย่างเดียวทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่ง กันจึงเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้นได้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์การสรุปผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ขอสรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 พบว่าผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้(5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.37/79.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 70/70

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 35 คน มีผู้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 คน (80%) และ ได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน เท่ากับ 10.57 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.23 และได้คะแนน เฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.91 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.70 ซึ่งหลังเรียนนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ร้อยละ 68.66

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1. แผนการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ด้วยสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 เป็นการหา ประสิทธิภาพเฉพาะบริบทในโรงเรียนหามีการนำไปใช้ในบริบทโรงเรียนอื่นจำเป็นต้องหาประสิทธภาพของแผนใหม่เพื่อให้สอดคล้อง กับโรงเรียนนั้นๆ
- 2. ผลจากการจัดการเรียนรู้เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้(5Es) ด้วยสื่อประสม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนรู้สูงขึ้นนั่นประเด็นสำคัญ คือ ต้องให้ความสำคัญ กับการใช้สื่อและครูควรดูแลเอาใจใส่ คอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาที่จัดกิจกรรมเนื่องจากพบว่ายังมีผู้เรียนจำนวน 7 คน มีผลสัมฤทธิ์ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด
- 3. ผลจากการจัดการเรียนรู้เรื่อง ระบบย่อยอาหาร โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม สามารถ นำ ไประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเรื่องอื่นๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรเพิ่มขึ้น เช่น ความพึงพอใจ ทักษะทางวิทยาศาสตร์ และศึกษาความคงทนของ ผู้เรียน
- 2. สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะ ระบบย่อยอาหาร ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเนื้อหาอื่นและมีการหา วิธีการการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นความแตกต่างของวิธีการสอน
- 3. เนื่องจากผลจากการวิจัยพบว่าผู้เรียนจำนวน 7 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดในการวิจัยครั้ง ต่อไปจำเป็นต้องศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศ จำกัด.
- เบญจมาภรณ์ อินทร์โสม. (2558). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเคมีที่เป็นพื้นฐานของ สิ่งมีชีวิตด้วยวัฏจักรการเรียนรู้** แบบสืบเสาะ 5 ขั้น โดยชุดการสอนแบบสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา, คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พัฒนพงษ์ สีกา. (2551). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของ นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลจากการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ไพศาล วรคำ. (2562). **การวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่10). ตักสิลาการพิมพ์

ศศิธร รัตน์แสง และ ดร ศรีสวัสดิ์. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ(5Es) ร่วมกับสื่อประสมและการสร้างผังมโน ทัศน์เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.

- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติมชีววิทยา เล่ม 4.** บริษัทศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น จำกัด (มหาชน).
- สหรัฐ ยกย่อง และ เอกรัตน์ ทานาค. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์โดย การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ สืบเสาะหาความรู้ร่วมกับการใช้สื่อประสม. หน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้, 8(2), 341-355.
- สุนันทา ยินดีรมย์, บุญเรือง ศรีเหรัญ และ ชาตรี เกิดธรรม. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสื่อประสม กลุ่มสาระการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. **วารสารบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต** (หลักสูตรและการสอน). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เสาวลักษณ์ หล้าสิงห์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบประสาทและอวัยวะรับความรู้สึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.